

Kopie

Afgeleverd aan: arbeidsrechtbank te Brussel
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2018/1004
Datum van uitspraak
3 mei 2018
Rolnummer
2017/AB/280

Uitgifte

Uitgerekt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00001143639-0001-0009-01-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - kinderbijslag

tegensprekelijk arrest

definitief

kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE KINDERBIJSLAG, KBO 0206.737.385, met zetel te 1000 BRUSSEL, Trierstraat 70, appellant, vertegenwoordigd door mr. JADOUL Laurent, advocaat te 4300 WAREMME, rue d'Oleye 25,

tegen

V
persoon verschijnt,

geïntimeerde, die in

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 21 februari 2017 door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 7e kamer (A.R. 14/1374/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 28 maart 2017,
- de neergelegde conclusie,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 26 maart 2018 door waarnemend advocaat-generaal N. Van den Brande,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 8 februari 2018.

*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Het Federaal Agentschap voor de kinderbijslag (verder Famifed) betaalde oorspronkelijk tot 31 maart 2010, en daarna opnieuw vanaf 1 april 2011, de gewaarborgde gezinsbijslag voor het kind M van de heer V. Deze genoot oorspronkelijk leefloon, waardoor hij zonder verder onderzoek geacht werd aan de voorwaarden voor het bekomen van de gewaarborgde gezinsbijslag te voldoen. Dit leefloon werd echter stopgezet op 1 april 2011, omdat de heer V onvoldoende zijn werkbereidheid zou aangetoond hebben en ook inkomsten niet zou aangegeven hebben.

De uitkering van de gewaarborgde gezinsbijslag gebeurde dan verder ook op basis van een onderzoek per kwartaal naar de bestaansmiddelen. Voor het vierde kwartaal 2013 bedroegen de bestaansmiddelen € 5.200. Het ging om € 4.000 aan inkomsten uit de verkoop van muziekinstrumenten en € 1.200 uit de opbrengst voor een concert. Dit bedrag overschreed de wettelijk toegelaten bestaansmiddelen (€4.062,82)

2.

Bij aangetekend schrijven van 22 april 2014 deelde Famifed aan de heer V mee dat, in functie van de vastgestelde bestaansmiddelen, de gewaarborgde gezinsbijslag voor een bedrag van € 591,51 voor het vierde kwartaal 2013 ten onrechte werd uitbetaald.

Bij verzoekschrift van 25 april 2014 betwistte de heer V de beslissing van 22 april 2014 voor de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 21 februari 2017, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 28 februari 2017, heeft de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard. De bestreden administratieve beslissing werd vernietigd.

3.

Bij verzoekschrift van 28 maart 2017 heeft Famifed hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is ingesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en binnen de wettelijke termijn. Het hoger beroep is ontvankelijk.

BEOORDELING.

1.

De eerste rechter, die het bedrag van € 4.000, voorkomend uit de verkoop van drie violen, als roerende kapitalen omschreef, oordeelde dat dit bedrag niet als bestaansmiddel in aanmerking kon genomen worden. Hij stelde vast dat het recht op gewaarborgde gezinsbijslag een residueel stelsel was, zoals het recht op maatschappelijke integratie ingesteld bij wet van 26 mei 2002 (verder ook de leefloonwet), maar dat er een duidelijke discrepantie was tussen de bestaansmiddelen die vrijgesteld werden in het kader van de wetgeving op de gewaarborgde gezinsbijslag en de bestaansmiddelen die vrijgesteld werden in het kader van de wet van 26 mei 2002. De vrijgestelde bestaansmiddelen zijn, aldus het vonnis, in het kader van de wetgeving op de gewaarborgde gezinsbijslag veel beperkter dan in het kader van de wet van 26 mei 2002, zonder dat dat daar een voldoende verantwoording voor bestaat. Volgens de eerste rechter moet, in toepassing van artikel 159 van de Grondwet, de limitatieve lijst van de vrijgestelde bestaansmiddelen, vastgesteld in de wetgeving op de gewaarborgde gezinsbijslag, buiten toepassing verklaard worden en moet rekening gehouden worden met de bestaansmiddelen, zoals vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 11 juli 2002 tot uitvoering van de wet van 26 mei 2002 op de maatschappelijke integratie. Dit laatste koninklijk besluit voorziet met name in een vrijstelling voor roerende kapitalen ten verloop van € 6.200. De vrijstelling moet ook toegepast worden in het kader van de wetgeving op de gewaarborgde gezinsbijslag. Er diende aldus geen rekening gehouden te worden met het bedrag van € 4.000 bekomen door de verkoop van drie violen.

2. Famifed verwijst in de eerste plaats naar de toepasselijke bepalingen inzake gewaarborgde gezinsbijslag, die hem verplichten rekening te houden met alle bestaansmiddelen van welke aard of herkomst ook. Inkomsten uit een vioolconcert of de verkoop van muziekinstrumenten worden, volgens het Koninklijk Besluit van 25 oktober 1971 niet uit het begrip van de bestaansmiddelen gesloten.

Alhoewel de wetgeving op de gewaarborgde gezinsbijslag een bijstandsregeling uitmaakt, zoals de wet van 26 mei 2002 en ook de wetgeving op de inkomstengarantie voor ouderen en de tegemoetkoming voor gehandicapten, kon de wetgever specifieke toekenningsvoorwaarden toekennen, telkens gericht op een specifieke doelgroep. In het bijzonder is er een verschil tussen de aard van de leefloonwetgeving en de wetgeving op de gewaarborgde gezinsbijslag. In het kader van de leefloonwetgeving (wet van 26 mei 2002) wordt een bovengrens vastgesteld waaronder de bestaansmiddelen van de aanvrager dienen te vallen en wordt het recht toegekend in functie van de familiale situatie. Binnen deze grens heeft de hoogte van de bestaansmiddelen van de aanvrager (en van de personen met wie hij samen woont) een invloed op het bedrag dat finaal wordt toegekend.

De regeling van de gewaarborgde gezinsbijslag, enkel van toepassing voor kinderen waarvoor geen recht op gezinsbijslag in enige andere Belgische, buitenlandse of internationale regeling, is niet in se inkomensafhankelijk. Het gaat om kinderbijslag, met name een tegemoetkoming in de kosten van onderhoud en opvoeding van de kinderen. Door het uitdrukkelijk opnemen van een voorwaarde betreffende de kwartaalinkomsten of

bestaansmiddelen van de aanvrager, heeft de wetgever beoogt enkel gewaarborgde gezinsbijslag toe te kennen aan aanvragers die op een bepaald ogenblik over beperkte bestaansmiddelen beschikken.

3.

De heer V vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. Hij heeft geen besluiten neergelegd voor het hof, maar verwijst mondeling naar het verzoekschrift dat hij neergelegd heeft voor de arbeidsrechtbank. Hij stelt dat het toevallig is dat een aantal oudere studie-instrumenten, die hij via een winkel (depot) te koop had gesteld, samen in het vierde kwartaal 2013 werden verkocht. In alle andere trimesters was zijn inkomen beneden de inkomensgrens. Voor wat betreft de inkomsten uit het concert merkt hij op dat de onkosten voor dit concert in feite hoger waren dan de opbrengst. Alleen al de verzekering van de viool kostte meer dan de opbrengst van het concert.

4.

Overeenkomstig artikel 3, 1^e lid van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van de gewaarborgde gezinsbijslag wordt deze bijslag toegekend na een onderzoek van de bestaansmiddelen. In twee gevallen wordt de gezinsbijslag toegekend zonder onderzoek, nl. hetzij wanneer de persoon die het kind ten laste heeft, recht heeft op maatschappelijke integratie op basis van de wet van 26 mei 2002 hetzij indien de persoon die het kind ten laste heeft een uitkering geniet, toegekend krachtens de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden (en geen feitelijk gezin vormt met een ander persoon dan een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad).

Overeenkomstig artikel 3, 2^e lid wordt rekening gehouden met alle bestaansmiddelen van welke aard of herkomst ook, waarover de persoon die het kind ten laste heeft, beschikt.

Overeenkomstig artikel 3, 4^e lid stelt de Koning het bedrag van de bestaansmiddelen vast boven dewelke de gezinsbijslag niet verschuldigd is en bepaalt hij met welke inkomsten geen rekening wordt gehouden voor de raming van de bestaansmiddelen.

5.

Overeenkomstig artikel 6 van het Koninklijk Besluit van 25 oktober 1971 tot uitvoering van de wet van 20 juli 1971 wordt de gezinsbijslag toegekend op voorwaarde dat de bestaansmiddelen per kwartaal het bedrag van € 3.079,06¹ niet overschrijden.

Al. 7 van art. 6 geeft een opsomming van de bestaansmiddelen waarmee geen rekening wordt gehouden. Deze lijst is, zoals de eerste rechter vaststelde, verschillend van deze die werd vastgelegd in het kader van de wet van 26 mei 2002 op de maatschappelijke integratie.

6.

¹ Dit is het niet geïndexeerd bedrag

Alhoewel de regelingen inzake gewaarborgde gezinsbijslag en de regeling inzake leefloon residuaire bijstand stelsels zijn, hebben beide niet dezelfde finaliteit. Het leefloon vormt een globaal vervangingsinkomen met het oog op de herintegratie van de betrokkene in de maatschappij. De gewaarborgde gezinsbijslag vormt een bijdrage in de opvoeding en schoolkosten van de kinderen. Bepaalde essentiële toekenningsvoorwaarden, evenals berekeningswijzen, zijn verschillend.

Het recht op leefloon veronderstelt, overeenkomstig artikel 3, 4° van de wet van 26 mei 2002, niet alleen dat ze aanvrager niet over toereikende bestaansmiddelen beschikt, maar ook dat deze niet in staat is deze bestaansmiddelen te verwerven door eigen inspanningen, hetzij op een andere manier. Overeenkomstig artikel 3, 5° moet de aanvrager bovendien werkbereid zijn. Bij de bepaling van het recht op leefloon wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de gezinssituatie van de aanvrager: is hij alleenstaande, samenwonende of iemand met gezinslast. Het leefloon is ook niet forfaitair. Er is een maximumgrens gesteld aan het toegekende leefloon maar geen minimumgrens. Bestaansmiddelen worden in mindering gebracht. Bovendien kan het toegekende leefloon ook verhaald worden op de personen die wettelijk onderhoudsplichtig zijn.

Voor het recht op de gewaarborgde gezinsbijslag wordt enkel vereist dat er geen voldoende bestaansmiddelen zijn om te voorzien in het onderhoud en de opvoeding van het kind. Werkbereidheid is niet vereist in hoofde van de persoon in wiens hoofde de gezinsbijslag wordt toegekend. Aldus belet de omstandigheid dat de heer V. In feite vrijwillig heeft afstand gedaan van het recht op leefloon, omdat hij de daarvoor gestelde wettelijke voorwaarden niet wenste na te komen, niet dat hij recht kan hebben op gewaarborgde gezinsbijslag. Indien de aanvrager verder tijdens het referentiekwartaal inkomsten heeft die beneden het vastgelegde plafond blijven, dan worden deze op geen enkele manier verrekend met de gewaarborgde gezinsbijslag, die forfaitair is.

7.

De beide stelsels zijn derhalve niet voldoende vergelijkbaar opdat het principe van de gelijke behandeling zou eisen dat de lijst van de bestaansmiddelen, waarmee geen rekening wordt gehouden, op identieke wijze zou vastgesteld worden.

Bovendien bestaan er, bij de berekening van de bestaansmiddelen, ook regels die bij de gewaarborgde gezinsbijslag gunstiger zijn dan de leefloonwetgeving. In het stelsel van de gewaarborgde gezinsbijslag wordt geen rekening gehouden met het kadastraal inkomen van het huis dat eigendom is van de aanvrager (art. 6, 7° van het Koninklijk Besluit van 25 oktober 1971). In de leefloonwet wordt wel rekening te houden met het kadastraal inkomen (art. 25 van het Koninklijk Besluit van 11 juni 2002 tot uitvoering van de wet van 26 mei 2002). De heer V. had een eigen woning, met een kadastraal inkomen van 2.179 €. Bij toepassing van de leefloonwet had op jaarbasis moeten rekening gehouden worden met een bedrag van $2.179 - (750 + 125) \times 3 = 3.912$ €.

In de gewaarborgde gezinsbijslagregeling wordt telkens enkel rekening gehouden met het inkomen van een bepaald kwartaal. In de leefloonwet wordt rekening gehouden met het inkomen, volgend uit afstand van onroerende goederen in de loop van de 10 jaar die de aanvraag voorafgaan.

Ook moet er rekening mee gehouden worden dat in de leefloonwet (art.14) het leefloon bepaald wordt op jaarbasis. Het bedrag wordt daarna gedeeld door 12 om het bedrag per maand te krijgen. De aanrekening van bestaansmiddelen, en de bepaling van de vrijgestelde bedragen, gebeurt ook op jaarbasis. Het is pas na de verrekening op jaarbasis van de bestaansmiddelen dat het definitieve maandbedrag berekend wordt. Men kan dus de verrekening van de bestaansmiddelen in de leefloonwet op jaarbasis niet zomaar vergelijken met de berekening van de bestaansmiddelen in de wetgeving gewaarborgde gezinsbijslag, waar men de bestaansmiddelen enkel per trimester in aanmerking neemt. De regels van de leefloonwet inzake roerende kapitalen zonder meer toepassen op de gewaarborgde gezinsbijslag (zonder rekening te houden met de verschillende referentiebasis) zou er op neer komen dat het recht op de gewaarborgde gezinsbijslag in ieder kwartaal zou kunnen gecumuleerd worden met inkomsten uit roerende goederen ten belope van € 6.200.

Het is dan ook ten onrechte dat de eerste rechter, in toepassing van artikel 159 van de Grondwet, de bepaling van art. 6, lid 7 van het Koninklijk Besluit van 25 oktober 1971 heeft terzijde geschoven.

8.

Verder moet, ongeacht de vraag naar een eventuele discriminatie die bestaat tussen personen die aanspraak maken op een leefloon, en de personen die aanspraak maken op gewaarborgde gezinsbijslag, onderzocht worden welke de kwalificatie is van de inkomsten, die door Famifed in aanmerking genomen werden op basis van de aangifte van de heer V

Voor wat betreft de inkomsten uit het concert, is er geen betwisting mogelijk dat het gaat om een beroepsinkomen. Voor wat betreft de inkomsten uit de verkoop van violen, stelt zich de vraag of deze wel moeten beschouwd worden als roerende inkomsten of roerende kapitalen. Indien dit niet het geval is, speelt immers de eventuele ongelijke behandeling tussen de wetgevingen inzake leefloon en gewaarborgde gezinsbijslag geen rol voor de concrete beslechting van de betwisting. Uit het administratief dossier van Famifed blijkt dat de heer V reeds vroeger inkomsten verworven heeft door de verkoop van violen via dezelfde winkel, als deze die verkocht werden in de loop van het 4^e kwartaal 2013. Zo was er reeds een verkoop in de loop van de maand april 2011. Verder waren er verkopen in de maand juni 2012 en oktober 2012, en werden in hetzelfde jaar boeken verkocht.

Deze gegevens moeten in verband gebracht worden met de redenen van de stopzetting van de betaling van het leefloon per 1 april 2011 en een verklaring die de heer V gaf op 2 april 2012 inzake zijn beroepsactiviteit. Bij de hoorzitting van het ocmw (die leidde

tot de stopzetting van het leefloon) gaf de heer V aan (cf. schrijven aan het openbaar ministerie in eerste aanleg op 18 april 2016) dat hij zich herschoolde als vioolbouwer, en dat hij daarom zich niet kon openstellen voor andere werkaanbiedingen. Op 2 april 2012 (stuk 16 van het administratief dossier) lichtte hij dit verder toe. Hij verwees daarbij naar een "lening" die hij bekwam van zijn vader door de verkoop van een (duur) instrument, en waarmee hij materiaal kocht voor de vioolbouw. De heer V heeft zich overigens vanaf 1 april 2015 officieel gevestigd als ondernemer (cf. aanvullend dossier Famifed) met als activiteit de vervaardiging en herstelling van instrumenten en ook de detailhandel in muziekinstrumenten in gespecialiseerde winkels.

In het licht van deze gegevens zijn er onvoldoende elementen om te oordelen dat de sommen die de heer V ontving in het vierde kwartaal 2013 moeten beschouwd worden als "roerende kapitalen", en niet als beroepsinkomsten.

9.

In antwoord op de argumentatie van de heer V moet opgemerkt worden dat vermits toekenning van de gewaarborgde gezinsbijslag per kwartaal gebeurt - wat dus ook inhoudt dat men geen rekening houdt met de verworven bestaansmiddelen van de voorbije kwartalen - er ook geen rekening kan gehouden worden met bepaalde bedrijfskosten die op andere momenten gemaakt zijn. Ten overvloede moet daaraan toegevoegd worden dat de door de heer V aangevoerde kostprijs voor de verzekering van de viool (1.812,25 €) de kostprijs is voor het ganse jaar. Indien men met deze bedrijfskost toch rekening zou houden, dan kan maar rekening gehouden worden met het kwartaalgedeelte daarvan. Ook in die berekening zou de gewaarborgde gezinsbijslag niet verschuldigd zijn.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van mevrouw N. Van den Brande, waarnemend advocaat-generaal, waarop geen repliek

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond. Hervormt het bestreden vonnis en opnieuw wijzend;

Wijst de heer V af van zijn vordering tot vernietiging van de beslissing van 22 april 2014.

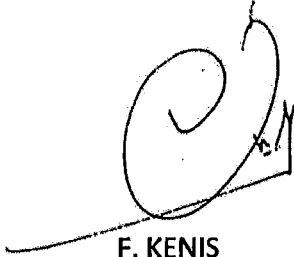

Veroordeelt, overeenkomstig artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek; Famifed tot de kosten van het hoger beroep tot op heden begroot in hoofde van de heer Vi op € 0.

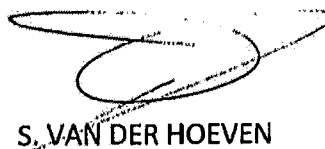
Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

F. KENIS,
I. VAN DAMME,
J.-P. VAN CONINGSLOO,
bijgestaan door :
S. VAN DER HOEVEN,

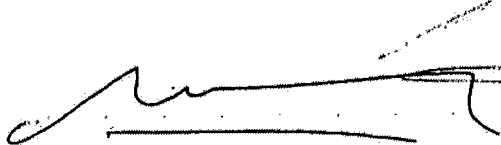
raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

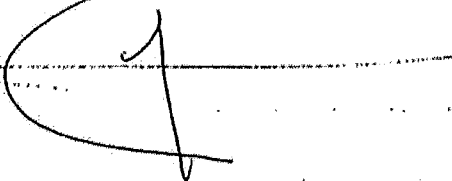
F. KENIS

S. VAN DER HOEVEN

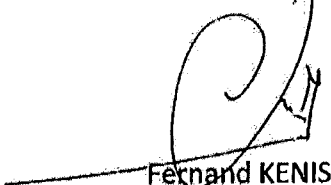
I. VAN DAMME

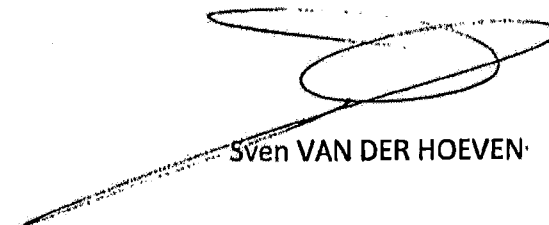
J.-P. VAN CONINGSLOO

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 3 mei 2018 door:

F. KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
S. VAN DER HOEVEN, griffier.

Fernand KENIS

Sven VAN DER HOEVEN

